Alcaldes ignorats

Santaló, Manuel Azaña i Francesc Macià, en l'acte de cessió dels baluards a la ciutat, el 1931 Foto: GASPAR-SAGARRA-TORRENTS (ANC).

El dia 12 d'abril del 1931 es varen celebrar les primeres eleccions municipals a Girona en el marc del règim de la República acabat d'estrenar. Des de llavors fins al gener del 1939 se succeïren en el govern municipal vuit alcaldes. No s'ha fet prou justícia a aquests homes que varen viure al capdavant de la ciutat un període històric difícil i convuls. Des de la coalició triomfadora del Centre d'Unió Republicana, amb un il·lustre personatge com Miquel Santaló, en uns moments d'eufòria, quan semblava que el nou règim ho havia de solucionar tot, fins al final de la guerra civil –quan el darrer alcalde fugí a França les tropes de Franco li metrallaren el cotxe en passar per la Devesa– es va viure a la ciutat un període canviant i perillós. Després de Miquel Santaló fou alcalde Josep Dalmau Casademont, personatge impedit físicament però d'una gran fortalesa moral i intel·lectual, gairebé un heroi de qui es podria fer un bon guió de pel·lícula. Mai ha tornat un temps com aquell. Després, els alcaldes imposats pel franquisme governaven a l'empara del régimen, i els que ho han fet en temps democràtic han gaudit del respecte de la població.

És un noi de vint-i-set anys, en
Jordi Galí i Farrés, llicenciat en història, qui s'ha pres la molèstia de remoure cel i terra –arxius, testimonis i famílies– per donar-nos una visió clara de cada un d'aquests vuit homes que portaren la vara d'alcalde.
El seu llibre recentment editat, Alcaldes de Girona (1931-1939), aporta una ressenya d'aquelles persones, absurdament ignorades fins avui per la majoria dels gironins. Ara els coneixem amb noms, cognoms, referències, actuacions, perfils i circumstàncies. I tot amanit amb documents i fotografies de l'època, que ens ajuden a imaginar l'ambient que es varen trobar.

És d'agrair que s'hagi portat a la llum pública la labor d'uns alcaldes que varen passar pels períodes mes convulsos del segle XX. Per a tota persona que estimi la ciutat, la lectura d'aquest llibre és imprescindible perquè ajuda a entendre un temps que ens han amagat a tothom, llevat dels quatre entesos de sempre!

Podrem imaginar, com a exemple, un consistori trasbalsat per la notícia de l'aixecament militar, per la reacció revolucionària, amb centenars de morts i patrimonis destruïts, la carestia d'aliments, la por dels bombardejos, el terror de l'avanç feixista, i al
final –inexorablement–, l'exili i el
menyspreu dels invasors.

Com a bon historiador, Jordi Galí exposa els fets objectivament, serenament, i ho il·lustra amb documents i testimonis. La feina d'imaginar-se aquella ciutat ensorrada correspon al lector, que trobarà en les pàgines del llibre prou material per fer-ho.

Publicat a:
-El Punt Avui. Comarques Gironines 07-08-2016 Pàgina 25

Font del document: http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/994096-alcaldes-ignorats.html